

Efter den nugældende ordning træffer Registerrådet afgørelse i sager af principiel karakter, i sager af betydlig almen interesse samt i sager, hvis udfald kan give anledning til tvivl. Hverken loven eller den for Registerrådet gældende forretningsorden, jf. bekendtgørelse nr. 160 af 20. april 1979, lader rådet fungere som klageinstans for sekretariatets afgørelser. Da adressaten således ingen ret har til at få en afgørelse indbragt for rådet, vil rådet kun kunne fungere som »klageinstans«, såfremt de synspunkter, adressaten måtte fremsætte mod en afgørelse, bringer sekretariatet således i tvivl om dens indhold, at der er grundlag for at inddrage rådet.

Da Registerrådet funktionelt er uafhængig af ressortministeriet, har adressaten for en afgørelse for Registertilsynet herefter ingen adgang til at udøve administrativ rekurs. Ønsker adressaten at anfægte en sådan afgørelse, er han med andre ord henvist til at gå domstolsvejen, jf. den almindelige regel i grundlovens § 63. Omkostningerne ved en sådan procedure (målt i såvel tid som penge) afholder utvivlsomt mange adressater fra at gå videre med afgørelser, som der kunne være tvivl om. Udover de retssikkerhedsmæssige betænkeligheder herved får denne ordning som bivirkning, at der ikke opbygges nogen praksis med enkeltafgørelser på det registerretlige område.

En sådan administrativ en-instans-behandling er forholdsvis sjældent forekommende i den offentlige forvaltning. Dette gælder i særlig grad, hvis man sammenligner registerområdet med andre lovgivningsområder, der i høj grad betjener sig af rettlige standarder, hvor retsudviklingen må forventes at forme sig efter en dynamisk proces i lyset af den samfundsmæssige udvikling, og hvor der er klart identificerbare interesse modsætninger. Eksempler på en sådan lovgivning findes f.eks. om Patientklagenævnet, Naturklagenævnet, Miljøklagenævnet, Teleklagenævnet, Klagenævnet for udbud og politiklagenævnene.

Behovet for en ankenævnssordning forstærkes yderligere ved, at den nye lovgivning om behandling af personoplysninger vil tillægge tilsynsorganet væsentligt flere afgørelsesbeføjelser, end den nuværende lov gør.

Disse medlemmer foreslår derfor, at der indføres en ankenævnssordning, hvorefter afgørelser fra Datatilsynet kan påklages til et uafhængigt ankenævn, der repræsenterer såvel den juridiske sagkundskab som sagkundskab inden for informationsteknologi, offentlig forvaltning og erhvervsforhold. En sådan ankenævnssordning er allerede foreslået af det norske personregisterlovutvalg i betænkningen »et bedre personvern«,

NOU 1997:19, s. 116 ff. (de almindelige bemærkninger) og s. 169 f. (med forslaget i lovudkastets § 37).

Dette mindretal er i øvrigt enig med flertallet i, at den gældende ordning i hovedsagen har fungeret tilfredsstillende, men mener i modsætning til flertallet ikke, at denne antagelse i sig selv godtgøres ved, at Registertilsynets udtalelser og afgørelser som hovedregel er blevet respekteret. Ligeledes deler mindretallet ikke flertallets opfattelse af, at man gennem en ankenævnssordning vil svække tilsynsmyndighedens position, idet den retskildeskabelse, der vil finde sted gennem ankenævnets praksis, tværtimod vil kunne give tilsynets udtalelser en endnu højere autoritet.

Hvis en ankenævnssordning indføres, vil det efter mindretallets opfattelse ikke længere være påkrævet at opretholde et registerråd, og dette foreslås derfor nedlagt, således at Datatilsynets ledelse samles hos direktøren.

Et andet mindretal (3 medlemmer) finder ikke grundlag for at tage stilling til spørgsmålet om, hvorledes tilsynet bør organiseres.

Tilsynets opgaver, beføjelser og pligter

Indledende bemærkninger

Hvad angår Datatilsynets opgaver er der i udvalget enighed om, at rådet - i det omfang den nuværende tilsynssordning opretholdes, jf. ovenfor - bør være kompetent til at fastsætte sin egen forretningsorden og de nærmere regler om arbejdets fordeling mellem råd og sekretariat. Efter lov om offentlige myndigheders registre § 25 er det - som tidligere anført - justitsministeren, som har denne kompetence.

Herudover foreslår udvalget, at den nuværende adgang til at indbringe en sag for en minister, såfremt der ikke kan opnås enighed mellem den dataansvarlige myndighed og Registertilsynet i forbindelse med oprettelsen af et register eller eventuelt senere, oprettholdes. Samtidig peges der på, at proceduren fremover også bør kunne anvendes i en hvilken som helst situation, hvor der er uenighed om udførelsen af en behandling, uanset om behandlingen skal forelægges Datatilsynet eller ej. Er der tale om uenighed vedrørende behandlinger, som foretages for kommunale myndigheder, bør indbringelse - som nævnt ovenfor under pkt. 4.2.7.2. - fremover skulle ske for indenrigsministeren i stedet for forskningsministeren.

Endelig peges der fra udvalgets side på, at Datatilsynets afgørelser - ligesom Registertilsynets afgørelser i dag - til enhver tid vil kunne indbringes for domstolene, jf. grundlovens § 63, hvorefter domstolene er berettigede til at påkende ethvert spørgsmål om øvrig-